

บทที่ ๑
บทนำ

ที่มาของโครงการ

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ
เดิมชื่อ "วิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพจังหวัดเชียงใหม่" จัดตั้งขึ้นโดยกระทรวง
ศึกษาธิการ เมื่อพ.ศ. ๒๕๐๐ โดยให้อยู่ในสังกัดของกรมอาชีวศึกษาในชั้นแรก
ได้เปิดสอนวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นเฉพาะ
๓ สาขาวิชา คือแผนกพาณิชยการ, แผนกวิชาช่างไม้ และแผนกเตรียมเทคนิค

วิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงขยายงานด้านเทคนิค, วิชาการ,
รวมทั้งเพิ่มจำนวนนักศึกษา สาขาวิชาชีพ ตลอดจนอาคารสถานที่ให้เจริญก้าวหน้า
ขึ้นโดยลำดับ จนกระทั่งในพ.ศ. ๒๕๑๘ ได้โอนมาสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและ
อาชีวศึกษา และใช้ชื่อ "วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิค-
ภาคพายัพ" ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๘
โดยมีเป้าหมายที่จะขยายการอาชีวศึกษาให้สูงถึงขั้นระดับปริญญา สำหรับหลักสูตร
เป็นหลักสูตรต่อเนื่องกัน ๓ ระดับ คือระดับวิชาชีพ, ระดับวิชาชีพชั้นสูง และระดับ
ปริญญาตรีมัธยมศึกษา โดยมีรายละเอียดในการศึกษาตามหลักสูตร ดังนี้

๑. ระดับวิชาชีพ รับผู้สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีระยะเวลาในการ
ศึกษา ๓ ปี เปิดสอน ๔ แผนกวิชาคือ

-แผนกวิชาพาณิชยการ	-แผนกวิชาศิลปกรรม
-แผนกวิชาสถาปัตยกรรม	-แผนกวิชาครุภัณฑ์
-แผนกวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์	

๒. ระดับวิชาชีพชั้นสูง รับผู้ที่สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ ๖ สายอาชีพ หรือผู้ที่สำเร็จระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีระยะเวลาในการศึกษา ๒ ปี เปิดสอน ๑๕ แผนกวิชา คือ

- แผนกวิชาบัญชี
- แผนกวิชาช่างก่อสร้าง
- แผนกวิชาเลขานุการ
- แผนกวิชาช่างโยธา
- แผนกวิชาช่างจักรกล
- แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง
- แผนกวิชาช่างการตลาด
- แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์
- แผนกวิชาช่างกลโรงงาน
- แผนกวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์
- แผนกวิชาช่างโลหะ
- แผนกวิชาสถาปัตยกรรม
- แผนกวิชาช่างยนต์
- แผนกวิชาศิลปกรรม
- แผนกวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม

๓. ระดับปวช. รับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีระยะเวลาในการศึกษา ๒ ภาคเรียน

ปัจจุบันวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ อยู่ในระยะของการพัฒนาทั้งด้านหลักสูตร บุคลากร และอาคารสถานที่ โดยได้เข้าอยู่ในโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาวิทยาลัยเทคนิคสำหรับรายละเอียดของแผนพัฒนาในท่านต่าง ๆ เทาที่ปรากฏมีดังนี้

๑. การจัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา จะมีการเปิดสอนในระดับวิชาชีพชั้นสูงเพิ่มขึ้นอีก ๔ แผนกวิชาในปีการศึกษา ๒๕๒๔ - ๒๕๒๕ คือแผนกวิชาช่างสำรวจ แผนกวิชาช่างจักรกลหนัก แผนกวิชาออกแบบการพิมพ์ และแผนกวิชาเหมืองแร่ ทั้งนี้จะมีจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นจากเดิม ๒๕๕๒ คนในพ.ศ. ๒๕๒๒ เป็น ๓๕๓๐ คน ในพ.ศ. ๒๕๒๕^๑

^๑กระทรวงศึกษาธิการ, วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา, วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ. งบประมาณประจำปี ๒๕๒๔ ของวิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ. (เชียงใหม่ : วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ ๑๔ ธค. ๒๕๒๒) หน้า ๑ - ๓

๒. แผนกผลิตบัณฑิต จากความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะกำลังคนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา และแนวโน้มความต้องการมีอยู่ในอัตราสูง วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาซึ่งมีหน้าที่ในการผลิตครูอาชีวศึกษา โดยเฉพาะเพื่อทำหน้าที่สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพจากส่วนกลางไม่สามารถรับภาระในการผลิตครูจำนวนมากได้ จึงได้ขยายการผลิตครูส่วนนี้มายังสถาบันส่วนภูมิภาค ซึ่งวิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ คณะวิชาช่างไฟฟ้า จะมีความสามารถในการผลิตครูอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรมไฟฟ้าได้ และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจระยะที่ ๕ คาดว่าจะผลิตบัณฑิตได้ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๗

๓. การขยายพื้นที่วิทยาเขต วิทยาเขตกำลังดำเนินการขอใช้กรรมสิทธิ์ที่ดินของกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีพื้นที่ต่อเนื่องไปทางก้านตะวันออกอีกประมาณ ๒๕ ไร่

ในช่วงระยะของการพัฒนาเช่นนี้ การจัดเตรียมอาคารสถานที่ให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งเท่าที่ผ่านมาไม่มีการวางแผนเพื่อรองรับการพัฒนาแต่อย่างใด การขยายตัวของอาคารสถานที่เป็นไปอย่างไม่มีระเบียบ ไม่มีการกำหนดผังแม่บทของวิทยาเขตไว้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องทำการวางผังแม่บทเพื่อให้สภาพแวดล้อมกายภาพ ของวิทยาเขตสอดคล้องกับแผนพัฒนาต่าง ๆ

เป้าหมาย

เพื่อปรับปรุงผังแม่บทของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและการขยายตัวในอนาคต โดยคำนึงถึงปรัชญาการเรียนการสอน ความเหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศ นโยบายต่าง ๆ ความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจ ตลอดจนผลกระทบของโครงการก่อสร้างแวดล้อมทั่วไป

วัตถุประสงค์

ในการจัดทำโครงการปรับปรุงและวางผังวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ มีรายละเอียดของวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. ศึกษาลักษณะทางกายภาพของผังบริเวณและอาคาร เกิมที่เป็นอยู่ภายในบริเวณวิทยาเขต รวมทั้งศึกษาสภาพการใช้สอยที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๒. ศึกษาสภาพแวดล้อมโดยรอบบริเวณวิทยาเขตที่อาจมีผลกระทบต่อโครงการ ได้แก่สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนศึกษานโยบายด้านการบริหารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิทยาเขต

๓. กำหนดแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพของวิทยาเขตให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเดิม สภาพแวดล้อมทั่วไป นโยบายด้านการบริหาร วิชาการ วิชาการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้สอย

๔. กำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขสภาพแวดล้อมเดิม

๕. ทำการออกแบบผังแม่บทของวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานปรับปรุงให้เป็นไปตามผังแม่บทที่ได้กำหนดไว้

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาเพื่อจัดทำโครงการปรับปรุงและวางผังวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ มีขอบเขตดังนี้

๑. การศึกษาสภาพแวดล้อมของโครงการ เน้นเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องซึ่งคาดว่าจะมีผลกระทบโดยตรงต่อการออกแบบสภาพแวดล้อมของโครงการเท่านั้น

๒. การศึกษานโยบายด้านการบริหารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาปรับปรุงวิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ ครอบคลุมไปถึงนโยบายในปี พ.ศ. ๒๕๒๔

๓. การจัดทำโครงการประกอบด้วยภาคเอกสารและภาคออกแบบสำหรับภาคออกแบบเป็นการจัดทำผังแม่บท

วิธีดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาเพื่อจัดทำโครงการมีวิธีการและขั้นตอนคล้ายคลึงดังต่อไปนี้

๑. ศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาการใช้สอยสภาพแวดล้อมกายภาพของวิทยาเขต เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ และขอบเขตในการจัดทำโครงการ

๒. ศึกษาทฤษฎี เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการออกแบบสภาพแวดล้อมกายภาพของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

๓. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับการออกแบบสภาพแวดล้อมกายภาพของวิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ ซึ่งประกอบด้วย

๓.๑ ลักษณะทางกายภาพของผังบริเวณและอาคารที่เป็นอยู่ ตลอดจนสภาพการใช้สอย

๓.๒ สภาพแวดล้อมกายภาพโดยรอบที่ตั้งโครงการ

๓.๓ นโยบายด้านการบริหารของวิทยาเขต

๓.๔ โครงการศึกษาของวิทยาเขต

๔. วิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียดในข้อ ๓. รวมทั้งวิเคราะห์คำนวณประมาณในการดำเนินงานตามโครงการ

๕. กำหนดรายละเอียดของโครงการ ได้แก่ แนวความคิดในการออกแบบผังบริเวณวิทยาเขตโดยพิจารณา การใช้ประโยชน์ที่ดินและองค์ประกอบ

ของกิจกรรมภายในโครงการ

๖. ออกแบบผังแม่บทของวิทยาเขต ตลอดจนการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามโครงการ

๗. ทำการสรุปผล

ประโยชน์ของโครงการ

โครงการปรับปรุงและวางผังวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ เป็นโครงการจริงที่ได้ศึกษาขึ้นเพื่อนำมาปรับปรุงบริเวณพื้นที่โครงการซึ่งมีพื้นที่จำกัด มีการขยายตัวโดยปราศจากการวางผังแม่บท ให้มีประสิทธิภาพในการใช้สอยสูงสุด มีทิศทางการขยายตัวที่แน่นอน รวมทั้งมีทัศนียภาพที่สวยงาม สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมกายภาพโดยรวมของพื้นที่โครงการ

นอกจากนี้แนวทางในการศึกษาปรับปรุงดังกล่าวยังจะเป็นแบบอย่างนำไปประยุกต์ในการปรับปรุงวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาอื่น ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพของสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 1 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานออกแบบแผนผังแม่บท วิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพ

